

Metapneumovirus - nový původce ARO (Human metapneumovirus in the community)

Osterhaus Ab, Fouchler Ron
Lancet, Vol.361, 2003, č. 9361, s 890 – 891
Volně přeložil a zkrátil MUDr. Vladimír Plesník

V roce 2002 uveřejnil J. Stockton se spolupracovníky zprávu o identifikaci nově objeveného lidského metapneumoviru (hMPV), který našli v Anglii u 1,3 % pacientů s chřipce podobným onemocněním. Zhruba o rok dříve byl hMPV nalezen u malých dětí s obrazem ARO, počínaje lehkým katarom horních cest dýchacích (HCD) až po těžkou bronchiolitidu a pneumonii. Na základě podrobného prozkoumání homologie virových sekvencí a složení genomu byl virus klasifikován jako první příslušník nedávno ustanoveného rodu *Metapneumovirus* u savců, neboť až dosud byl jediným členem tohoto rodu pneumovirus ptáků. Serologické studie z Nizozemí zjistily, že do pěti let věku všechny děti byly nejméně jednou infikovány hMPV a že virus koluje mezi lidmi již nejméně 50 let.

Krátce po tomto objevu byl hMPV nalézán u pacientů s respiračními infekcemi na celém světě, včetně Severní Ameriky, Austrálie, Finska a Velké Británie. Byť zpočátku byl hMPV nejčastěji nalézán při ARO u malých dětí, později byly také zjištěny těžké akutní infekce respiračního traktu starých a imunokompromitovaných osob. Současná představa o klinickém obrazu infekcí vyvolávaných hMPV je blízká obrazu nemoci vyvolávané lidským respiračně syncyriálním virem (hRSV). Kašel, škrábání v krku, rýma a vysoká horečka jsou nejčastější projevy infekce hMPV. V závislosti na studované populaci má asi 10-70 % pacientů také chrapot, dušnost, pneumonitis, bronchitis, bronchiolitis, zánět očních spojivek a středního ucha. Je také důležité zjištění, že při skriningu 400 vzorků od zdravých kojenců v Nizozemí neprokázal ani vysoce citlivý test reverzního polymerázového řetězení (RT-PCR) žádný nález infekce hMPV. To naznačuje, že asymptomatické či subklinické infekce hMPV jsou velmi vzácné.

Stockton se spolupracovníky také prokázal, že chřipce podobná onemocnění pacientů ošetřovaných praktickými lékaři v Anglii, mohou být rovněž vyvolávána hMPV. Nedávná studie z Nizozemí prokázala hMPV u 3 % pacientů přicházejících k praktickým lékařům s chřipce podobnou či jinou akutní respirační nemocí. Ale mezi 397 náhodně vybranými zdravými osobami, představujícími kontrolní skupinu, nebyla u nikoho infekce hMPV prokázána. V Dánsku byl nález infekce hMPV u osob s chřipce podobnými potížemi méně častý než u jiných ARO. To může být důsledkem odlišné prevalence hMPV v dané zimě mezi obyvatelstvem Anglie a Nizozemí.

Dnes dostupné diagnostické metody k průkazu infekce hMPV, které asi ještě doznají zdokonalení, jsou více méně omezeny na RT-PCR s primárními sekvencemi. Izolace viru samotného je poměrně obtížná, proto se virus podařilo objevit tak pozdě, ale je možné, že se v krátké době podaří tyto potíže překonat. Do obvyklé baterie testů k laboratorní diagnostice virových infekcí patří ještě sérologické testy kvantifikující hladiny specifických IgA, IgM a IgG v séru a příprava protilátek pro přímý průkaz viru s imunofluorescenčním testu. Všechny uvedené metody musí brát v potaz genetické odlišnosti mezi různými izoláty hMPV. V současnosti cirkulují ve světě nejméně dvě genetické linie viru s odlišnou serologickou aktivitou. Každá z nich může být ještě členěna na dvě podlinie. Objevují se úvahy o tom, zda viry patřící k odlišné genetické linii mohou u lidí vyvolávat mnohočetné hMPV infekce. Známky opakované hMPV infekce u téže osoby byly nejprve nalezeny při sérologických vyšetřeních, opakovaná infekce byla prokázána také u imunokompromitovaného dítěte.

Nově objevený lidský metapneumovirus je rozšířen po celém světě a je významným původcem respiračních infekcí mezi lidmi. I když jde o odlišný virus patřící do jiné čeledě *Pneumovirinae* má řadu podobností s lidským RSV. Může způsobit těžkou akutní infekci dýchacích cest u malých dětí, starých nebo imunokompromitovaných osob, klinicky se manifestující přinejmenším v zimním období mírného klimatického pásma. Celkový význam nemocí, které vyvolává hMPV, bude však třeba teprve objasnit.

8 citací, kopie v archivu odd. epidemiologie KHS Moravskoslezského kraje v Ostravě

Poznámka překladatele

Už jsme se vyrovnali s tím, že ne vše, co vypadá jako chřipka, také chřipkou je. Podařilo se objevit dalšího původce chřipce-podobných onemocnění a nejspíš ještě mnoho dalších na objevení čeká. Zatím ty již známé poznání svou antigenní výbavu a nabudou jiné, než dnes známé vlastnosti. Kolotoč původců ARO u lidí a vůbec všech živých tvorů na zemi, je zřejmě nekonečný a odolá všem našim snahám o eliminaci ARO. Nebo se mýlím ?